

Svensk författningssamling

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt)

SFS 2022:1746

Publicerad
den 15 december 2022

Utfärdad den 8 december 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens syfte

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 av den 20 juni 2019 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt), i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

Behörig myndighet

2 § Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen.

Avgifter

3 § För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag och EU-förordningen ska de företag som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar enligt EU-förordningen.

Beslut om AIF-förvaltares möjligheter att tillhandahålla en PEPP-produkt i ett annat land inom EES

4 § Om Finansinspektionen anser att det inte finns förutsättningar för att till behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) lämna över de uppgifter som en svensk AIF-förvaltare har gett in enligt artikel 15.1 i EU-förordningen för att få tillhandahålla en PEPP-produkt i det landet, ska inspektionen meddela beslut om det inom den tidsfrist som anges i artikel 15.2 andra stycket i förordningen.

Tystnadsplikt

5 § Den som är eller har varit knuten till ett svenskt PEPP-sparinstitut, en svensk PEPP-distributör eller ett svenskt förvaringsinstitut som anställd eller uppdragstagare, får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon

¹ Prop. 2022/23:7, bet. 2022/23:FiU14, rskr. 2022/23:45.

i anställningen eller under uppdraget har fått veta om någon annans personliga förhållanden.

Inte heller får han eller hon obehörigen röja uppgifter i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som Finansinspektionen utövar tillsyn över enligt denna lag, om uppgiften kan avslöja anmälarens eller den utpekade personens identitet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Uppgiftsskyldighet

6 § Ett PEPP-sparinstitut, en PEPP-distributör och ett förvaringsinstitut som avses i 5 § är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form.

Meddelandeförbud

7 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 6 § får besluta att PEPP-sparinstitutet, PEPP-distributören eller förvaringsinstitutet samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 6 § eller att det pågår en förundersökning, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp eller den utländska myndighet som har utfärdat utredningsordern samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Straff

8 § Till böter döms den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 7 §.

Bemyndiganden

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i 3 §.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kraven för bedömning av kunskap och kompetens enligt artikel 34.6 i EU-förordningen.

Bestämmelser i EU-förordningen

1 § I EU-förordningen finns det bestämmelser om information som PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska lämna till PEPP-kunder.

Påföljd vid utebliven information

2 § Om information som enligt EU-förordningen ska framgå av PEPP-faktablad och marknadsföringsmaterial inte tillhandahålls på det sätt och i den form som följer av förordningen ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag för bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Skadestånd

3 § Ett PEPP-sparinstitut ska ersätta ren förmögenhetsskada som institutet uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar en PEPP-sparare genom att ett PEPP-faktablad innehåller uppgifter som är felaktiga, vilseledande eller står i strid med avtalshandlingarna. Detsamma gäller om faktabladet inte har den form eller det innehåll som krävs enligt artikel 28 i EU-förordningen.

Reklamation och preskription

4 § Den som vill göra anspråk på skadestånd enligt 3 § ska underrätta PEPP-sparinstitutet om detta inom skälig tid efter det att han eller hon märkt eller borde ha märkt att skada har uppkommit.

Om underrättelse inte görs inom skälig tid, faller rätten till skadestånd enligt denna lag bort. Detsamma gäller om talan inte väcks inom tio år från det att PEPP-spararen har fått del av PEPP-faktabladet.

Bemyndiganden

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att PEPP-sparinstitut ska förse PEPP-sparare med ytterligare prognoser för pensionsförmåner och om innehållet i sådana prognoser, och
2. på vilket språk ett PEPP-faktablad enligt artikel 26 i EU-förordningen ska upprättas.

3 kap. Ingående av ett avtal om och inbetalningar till ett PEPP-sparande**När ett avtal om PEPP-sparande får ingås**

1 § Ett avtal om sparande i en PEPP-produkt får inte ingås före 18 års ålder. Ett avtal får inte heller ingås efter 59 års ålder.

Inbetalningar till ett PEPP-sparande

2 § Inbetalningar till ett PEPP-sparande ska göras under en period om minst fem år. Under de första fem åren får de årliga inbetalningarna inte understiga 0,05 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

De sammanlagda inbetalningarna under ett år får inte överstiga tre prisbasbelopp.

3 § Om inbetalningar till ett PEPP-sparande inte sker i rätt tid och ett sådant dröjsmål inte är av ringa betydelse, får PEPP-sparinstitutet säga upp sparandet för upphörande eller begränsning av ansvaret i enlighet med villkoren i PEPP-avtalet.

4 kap. Utbetalningar från och inlösen av ett PEPP-sparande

Utbetalning av PEPP-pensionsförmåner

1 § PEPP-pensionsförmåner får inte betalas ut före den månad då PEPP-spararen fyller 65 år.

Inlösen av ett PEPP-sparande

2 § En PEPP-sparare får lösa in sitt PEPP-sparande, om det totala värdet av sparandet inte överstiger ett prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

En PEPP-sparare får även i andra fall lösa in sitt PEPP-sparande, om han eller hon är på obestånd och de ekonomiska problemen kan avhjälpas varaktigt genom inlösen eller om det finns andra synnerliga skäl.

Inlösen ska avse hela sparandet.

En begäran om inlösen ska prövas av PEPP-sparinstitutet.

Återbetalning vid bodelning

3 § Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte att spararens tillgodohavande återbetalas enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

5 kap. Byte av PEPP-sparinstitut

Rätt till byte

1 § En PEPP-sparare får byta PEPP-sparinstitut på de sätt som anges i artiklarna 52–55 i EU-förordningen.

Formkrav vid byte

2 § En begäran om byte av PEPP-sparinstitut ska vara egenhändigt undertecknad av PEPP-spararen. Om begäran ges in elektroniskt ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Det mottagande PEPP-sparinstitutet ska ge spararen en kopia av en godtagen begäran om byte.

6 kap. En PEPP-sparares förfoganden över sparandet

Rätten att göra, ändra och återkalla ett förmånstagarförordnande

1 § En PEPP-sparare har rätt att själv förfoga över sitt PEPP-sparande genom ett förmånstagarförordnande. Ett sådant förordnande gäller för sparandet vid spararens död.

Det som sägs i 13 kap. 2 och 3 §§ ärvdabalken om ett testaments ogiltighet gäller också i fråga om ett förmånstagarförordnande.

För ett förmånstagarförordnande till den som inte är född eller avlad när förordnandet ska tillämpas första gången gäller lagen (1930:106) om vissa rättshandlingar till förmån för ofödda.

2 § En PEPP-sparare får ändra eller återkalla ett förmånstagarförordnande. Detta gäller dock inte om spararen gentemot förmånstagaren har utlovat att förordnandet ska stå fast (oåterkalleligt förmånstagarförordnande).

Formkrav för ett förmånstagarförordnande

3 § Ett förmånstagarförordnande och en återkallelse eller ändring av ett sådant förordnande ska för att vara gällande göras genom ett egenhändigt undertecknat meddelande till PEPP-sparinstitutet.

Ett förmånstagarförordnande kan också göras genom att det tas in i PEPP-avtalet. Ett sådant förordnande förlorar sin verkan om ett nytt förordnande görs enligt första stycket.

Första och andra styckena gäller också ett villkor enligt 7 kap. 2 § 5 äktenskapsbalken om att PEPP-förmåner ska vara förmånstagarens enskilda egendom och en återkallelse eller ändring av sådant villkor.

Tolkning av ett förmånstagarförordnande

4 § Vid tolkning av ett förmånstagarförordnande gäller 5 och 6 §§ om inte annat med hänsyn till omständigheterna får anses framgå av förordnandet.

5 § Kan ett förmånstagarförordnande inte verkställas i fråga om en viss förmånstagare, gäller förordnandet till förmån för dennes avkomlingar, om de i fråga om arv efter PEPP-spararen hade haft rätt att träda i förmånstagarens ställe. Om sådana avkomlingar saknas men det finns andra förmånstagare, tillfaller hela PEPP-sparandet dem.

6 § Om en PEPP-sparare utan att namnge förmånstagaren använt någon av nedan angivna beteckningar, anses detta innebära följande:

1. Med *make* avses den som är gift med PEPP-spararen när förordnandet tillämpas. Om det pågår mål om äktenskapsskillnad mellan makarna, gäller inte förordnandet.

2. Med *registrerad partner* avses den som är registrerad partner med PEPP-spararen när förordnandet tillämpas. Om det pågår mål om upplösning av partnerskapet, gäller inte förordnandet.

3. Med *sambo* avses den som är sambo med PEPP-spararen när förordnandet tillämpas.

4. Med *barn* avses PEPP-spararens bröstarvingar, med fördelning av PEPP-sparandet efter vad som gäller i fråga om arvsrätt efter spararen.

5. Med *make och barn* avses att PEPP-spararens make är förmånstagare till halva PEPP-sparandet och spararens bröstarvingar till återstoden. Om spararen efterlämnar bara make eller bara bröstarvingar, tillfaller hela sparandet maken eller bröstarvingarna.

6. Med *arvingar* avses de som har arvsrätt efter PEPP-spararen, med fördelning av PEPP-sparandet efter vad som gäller för arvsrätten.

Ett förmånstagarförordnandes verkan mot dödsbodelägare

7 § Om en förmånstagare är insatt, ska PEPP-förmåner som utfaller efter en PEPP-sparares död inte ingå i spararens kvarlåtenskap.

I 7 kap. finns bestämmelser om ett förmånstagarförordnandes verkan mot PEPP-spararens borgenärer.

8 § Om tillämpningen av ett förmånstagarförordnande skulle leda till ett resultat som är oskäligt mot en make eller bröstarvinge efter PEPP-spararen, kan förordnandet jämkas så att PEPP-förmånerna helt eller delvis tillfaller maken eller bröstarvingen. Vid prövningen ska man särskilt beakta skälen för förordnandet samt förmånstagarens och makens eller bröstarvingens ekonomiska förhållanden.

Om en PEPP-sparares dödsfall har inträffat sedan det har dömts till äktenskapsskillnad mellan PEPP-spararen och spararens make eller sedan talan om äktenskapsskillnad väckts men innan bodelning har förrättats, gäller i stället följande. Om maken vid bodelningen inte kan få ut sin andel därför att PEPP-förmånerna tillfaller någon annan som förmånstagare, är förmånstagaren skyldig att avstå det som fattas.

Den som vill begära jämkning ska väcka talan mot förmånstagaren inom ett år från det att bouppteckning efter PEPP-spararen avslutades eller dödsboanmälan gjordes. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till jämkning förlorad.

En förmånstagares förfoganderätt

9 § Innan förmånstagarens rätt har inträtt får han eller hon inte genom överlåtelse, pantsättning eller på annat sätt förfoga över den rätt som förordnandet medför.

Efter en PEPP-sparares dödsfall får en förmånstagare inte göra inbetalningar till PEPP-kontot, ändra vad som bestämts i PEPP-avtalet om utbetalningarnas storlek och utbetalningstid eller själv förordna förmånstagare.

Om flera samtidigt är förmånstagare får ändring av investeringsalternativ eller byte av PEPP-sparinstitut göras bara med samtliga förmånstagares samtycke.

En PEPP-sparares rätt att förfoga över PEPP-sparandet på annat sätt än genom ett förmånstagarförordnande

10 § En PEPP-sparare har rätt att förfoga över PEPP-sparandet genom överlåtelse, pantsättning eller på annat sätt än genom förmånstagarförordnande.

Om ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande gäller för sparandet, ska spararen anses ha utfäst sig att inte utan förmånstagarens samtycke förfoga över sparandet på ett sätt som inskränker dennes rätt.

Verkan av ett förfogande till förmån för flera

11 § Om en PEPP-sparare genom överlåtelse, pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande förfogar över PEPP-sparandet till förmån för flera, gäller ett tidigare förfogande framför ett senare. Ett senare förfogande gäller dock framför ett tidigare, om meddelande om det senare förfogandet kommer in till PEPP-sparinstitutet först och den till vars förmån förfogandet skett då är i god tro.

När ett förmånstagarförordnande förfaller vid en överlåtelse

12 § Om PEPP-sparandet överläts förfaller ett tidigare förmånstagarförordnande som inte är oåterkalleligt, om inte annat har avtalats eller får anses förutsatt vid överlåtelsen.

En pantsättning av sparandet medför inte att ett förmånstagarförordnande förfaller.

13 § Om PEPP-sparandet pantsätts får panthavaren rätt att få så mycket av utfallande PEPP-förmåner som svarar mot pantfordringen. Detta gäller även om pantfordringen inte är förfallen till betalning.

En panthavare får under de förutsättningar som anges i 4 kap. 2 § första stycket också kräva inlösen av ett PEPP-sparande. Inlösen får dock ske bara om panthavaren har underrättat PEPP-spararen och denne inte inom två månader har återlöst panten genom att betala det belopp som panthavaren kan få ut från PEPP-sparinstitutet.

Ett förbehåll om rätt att göra panträtten gällande på annat sätt är ogiltigt mot PEPP-spararen.

Förlust av rätten till ett PEPP-sparande

14 § Om någon genom brott som avses i 15 kap. ärvdabalken har dödat PEPP-spararen eller en förmånstagare, eller medverkat till sådant brott, gäller det som föreskrivs där om förlust av rätt att ta arv eller testamente beträffande rätten till PEPP-sparandet och PEPP-förmånerna.

En makes rätt till ett PEPP-sparande till följd av bodelning

15 § Om rätten till ett PEPP-sparande vid bodelning har fördelats till en PEPP-sparares make, gäller bestämmelserna i 9 § andra stycket om förmånstagare för maken.

7 kap. Förhållandet till PEPP-spararens borgenärer

1 § Ett PEPP-sparande och förmåner som betalas ut från det får tas i anspråk för PEPP-spararens och någon annan berättigads skulder i enlighet med detta kapitel och lagstiftningen i övrigt.

Verkan av förmånstagarförordnande m.m.

2 § Ett PEPP-sparande eller PEPP-förmåner som tillfaller en förmånstagare till följd av ett förordnande som har kunnat återkallas får tas i anspråk för PEPP-spararens skulder, om fordringen har uppkommit innan förmåner har börjat betalas ut och inte kan betalas ur spararens förmögenhet eller kvarlåtenskap.

Ett PEPP-sparande eller PEPP-förmåner som tillfaller en förvärvare, panthavare eller en förmånstagare till följd av ett oåterkalleligt förordnande får inte tas i anspråk för PEPP-spararens skulder efter det att ett meddelande om förfogandet har kommit in till PEPP-sparinstitutet.

Ett PEPP-sparande eller PEPP-förmåner som tillfaller en förmånstagare får aldrig tas i anspråk för PEPP-spararens skulder, om ansökan görs mer än tre år från det att förmånstagarens rätt inträdde.

Utmätning av ett PEPP-sparande för spararens skulder

3 § Innan PEPP-pensionsförmåner har börjat betalas ut får ett PEPP-sparande utmätas för PEPP-spararens skulder bara i den mån det under något av de senaste tio åren har betalats in belopp som är mer än dubbelt så stort som genomsnittet av de årliga inbetalningar som har gjorts under den tiden eller den kortare tid under vilken sparandet pågått.

Om prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken har ändrats efter inbetalningen, ändras det belopp som får utmätas i proportion till ändringen av prisbasbeloppet.

4 § Sedan PEPP-pensionsförmåner har börjat betalas ut får ett PEPP-sparande och PEPP-förmåner som utfaller från det inte utmätas för PEPP-spararens skulder i den mån förmånerna tillfaller någon som själv behöver dessa för sin försörjning eller för en underhållsskyldighet. Om PEPP-förmånerna tillfaller någon annan än PEPP-spararen, gäller dock detta förbud bara om spararen har försörjt eller varit skyldig att försörja den berättigade. När PEPP-förmånerna betalas ut i form av livränta, gäller förbudet bara rätten till livräntan.

Ett sammanlagt belopp som motsvarar sex gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för dödsåret ska, från vad som efter en PEPP-sparares död på grund av förmånstagarförordnande tillfaller spararens make eller spararens eller makens barn som vid dödsfallet inte fyllt 25 år, för varje berättigad alltid undantas från utmätning. Detta gäller även för en sparares sambo eller sådan sambos barn.

Återkrav vid en PEPP-sparares konkurs m.m.

5 § Om PEPP-spararen eller dödsboet efter denne försätts i konkurs och spararen senare än tre år före den fristdag som anges i 4 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) har gjort inbetalningar till PEPP-sparandet med belopp som vid betalningstillfället inte stod i skäligt förhållande till spararens villkor, får konkursboet av tillgodohavandet hos PEPP-sparinstitutet kräva åter vad spararen har betalat för mycket. Om spararen eller en panthavare inte har lämnat sitt samtycke till återbetalningen, ska konkursboet för prövning av dess rätt väcka talan mot denne. Vid en sådan talan tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Om PEPP-förmånerna har betalats ut, är den som har tagit emot beloppet skyldig att till konkursboet betala tillbaka det belopp som konkursboet annars hade kunnat kräva av PEPP-sparinstitutet. Om beloppet har mottagits av en förmånstagare, gäller detta dock bara om utbetalningen har skett senare än sex månader före fristdagen. Återbetalningsskyldigheten kan jämkas om det finns synnerliga skäl. Också vid en talan mot den som har uppburit PEPP-förmånerna tillämpas 4 kap. 19 och 20 §§ konkurslagen.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om planförhandling vid företagsrekonstruktion. Vid en talan med anledning av planförhandling tillämpas 5 kap. 2 och 3 §§ lagen (2022:964) om företagsrekonstruktion.

Krav enligt denna paragraf får inte göras gällande till nackdel för förmånstagare med oåterkalleligt förordnande.

Utmätning av ett PEPP-sparande för den berättigades skulder

6 § Sedan PEPP-pensionsförmåner har börjat betalas ut får ett PEPP-sparande och PEPP-förmåner som utfaller från det inte utmätas för den berättigades skulder utom i de fall som framgår av 4 §.

Trots det som sägs i 4 § får PEPP-förmåner som inte hålls avskilda efter utbetalningen utmätas för den berättigades skulder. När två år har gått från det att beloppet skulle betalas, får också det som hålls avskilt utmätas till den del beloppet inte behövs för den berättigades försörjning eller för att fullgöra en underhållsskyldighet som denne har.

Om det har skett ett byte av PEPP-sparinstitut

7 § Vid tillämpning av bestämmelserna i 1–6 §§ ska, om det har skett ett byte av PEPP-sparinstitut enligt artikel 53 i EU-förordningen, en överföring av motsvarande belopp eller faktiska tillgångar från ett PEPP-konto hos det

överförande sparinstitutet till ett PEPP-konto hos det mottagande sparinstitutet inte anses som en inbetalning.

SFS 2022:1746

Prövningen av tidpunkten för PEPP-avtalets ingående och den tid som sparandet har pågått ska ske utifrån det ursprungliga avtalet.

8 kap. Tillsyn

Tillsynens omfattning

1 § Finansinspektionen har tillsyn över att PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut följer bestämmelserna i

1. EU-förordningen, och
2. denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Finansinspektionens tillsyn över svenska PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut ska inte omfatta underkonton för andra länder inom EES.

Finansinspektionens tillsyn över utländska PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut gäller bara underkonton för Sverige.

Begäran om att lämna uppgifter

2 § För tillsynen enligt 1 § får Finansinspektionen begära

1. att en fysisk eller juridisk person ska tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och
2. att den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken ska inställa sig till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Platsundersökning

3 § Finansinspektionen får när det är nödvändigt för tillsynen enligt 1 § genomföra en undersökning i verksamhetslokalerna hos ett PEPP-sparinstitut, en PEPP-distributör eller ett förvaringsinstitut.

Produktingripanden

4 § Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda eller begränsa marknadsföringen eller distributionen av en PEPP-produkt finns i artikel 63 i EU-förordningen.

Bemyndiganden

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. produktingripanden enligt artikel 63 i EU-förordningen, och
2. information som ett PEPP-sparinstitut ska lämna enligt artikel 40.1 i EU-förordningen.

9 kap. Ingripanden

Ingripanden mot PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot ett PEPP-sparinstitut som

1. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 18–48, 50, 52–56, 59 och 60 i EU-förordningen,
2. inte har
 - följt villkoren för in- och utbetalningar i 3 och 4 kap.,

- uppfyllt formkraven för byte i 5 kap.,
- följt en begäran enligt 8 kap. 2 §, eller
- gett tillträde till verksamhetslokaler enligt 8 kap. 3 §,

3. har åsidosatt sina skyldigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller

4. har tillhandahållit eller distribuerat en PEPP-produkt som inte är registrerad enligt artikel 5.1 i EU-förordningen eller har erhållit en sådan registrering genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt.

2 § Finansinspektionen ska ingripa mot en PEPP-distributör som

1. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 22–26, 29, 33, 34 och 50 i EU-förordningen,

2. inte har följt en begäran enligt 8 kap. 2 § eller inte har gett tillträde till verksamhetslokaler enligt 8 kap. 3 §,

3. har åsidosatt sina skyldigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller

4. har distribuerat en PEPP-produkt som inte är registrerad enligt artikel 5.1 i EU-förordningen.

3 § Finansinspektionen ska ingripa mot ett förvaringsinstitut som

1. inte har fullgjort sina övervakningsplikter enligt artikel 48 i EU-förordningen, eller

2. inte har följt en begäran enligt 8 kap. 2 § eller inte har gett tillträde till verksamhetslokaler enligt 8 kap. 3 §.

4 § Ett ingripande enligt 1, 2 eller 3 § mot ett svenskt PEPP-sparinstitut, en svensk PEPP-distributör eller ett svenskt förvaringsinstitut sker genom beslut om

1. föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande, eller

2. anmärkning.

Ett ingripande får inte ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

I 22 § finns bestämmelser om ingripanden mot utländska PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut.

5 § Om ett beslut om anmärkning enligt 4 § första stycket 2 har meddelats, får Finansinspektionen besluta att den som har gjort sig skyldig till överträdelsen ska betala en sanktionsavgift.

6 § I artikel 8 i EU-förordningen finns bestämmelser om avregistrering av en PEPP-produkt vid bland annat allvarliga eller systematiska överträdelser av förordningen.

Vid andra överträdelser av EU-förordningen gäller bestämmelserna om ingripanden i denna lag.

Ingripanden mot vissa företrädare för svenska PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut

7 § Om ett svenskt PEPP-sparinstitut, en svensk PEPP-distributör eller ett svenskt förvaringsinstitut har åsidosatt sina skyldigheter i ett fall som anges i 1, 2 eller 3 §, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i dess styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ett sådant ingripande sker genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att den fysiska personen under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett PEPP-sparinstitut, en PEPP-distributör eller ett förvaringsinstitut, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om överträdelsen är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Sanktionsföreläggande

8 § Frågor om ingripande mot fysiska personer enligt 7 § tas upp av Finansinspektionen genom ett sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När ett sanktionsföreläggande har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i sanktionsförelägget är utan verkan.

9 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som förelägget avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Sanktionsförelägget ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om sanktionsförelägget inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

10 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att en sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot PEPP-sparinstitutet, PEPP-distributören eller förvaringsinstitutet för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

11 § En sanktion som anges i 7 § får beslutas bara om sanktionsförelägget har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Sanktionsavgifter

12 § Sanktionsavgiften för ett PEPP-sparinstitut, en PEPP-distributör som är en juridisk person eller ett förvaringsinstitut ska som högst fastställas till det högsta av

1. ett belopp som per den 14 augusti 2019 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro,
2. tio procent av PEPP-sparinstitutets, PEPP-distributörens eller förvaringsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller
3. två gånger den vinst som PEPP-sparinstitutet, PEPP-distributören eller förvaringsinstitutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Avgiften får inte bestämmas till ett belopp som är så stort att PEPP-sparinstitutet därefter inte kan fullgöra sina åtaganden mot PEPP-spararna.

Om en överträdelse har skett under PEPP-sparinstitutets, PEPP-distributörens eller förvaringsinstitutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas när den högsta sanktionsavgiften ska beräknas.

13 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av

1. ett belopp som per den 14 augusti 2019 i svenska kronor motsvarade 700 000 euro, eller
2. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

14 § Sanktionsavgifterna tillfaller staten.

Val av ingripande

15 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, överträdelsens inverkan på PEPP-spararnas intressen, skador som uppstått och graden av ansvar hos den som har begått överträdelsen.

16 § Utöver det som anges i 15 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om den som har begått överträdelsen

1. i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. snabbt upphört med överträdelsen eller snabbt verkat för att överträdelserna ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

17 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 15 och 16 §§ samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen.

18 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,
2. den juridiska eller fysiska personen i fråga gör rättelse,
3. den fysiska personen har verkat för att den juridiska personen gör rättelse, eller
4. någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot den juridiska eller fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

19 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft

eller ett sanktionsföreläggande har godkänts, eller efter den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

SFS 2022:1746

20 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 19 §, ska Finansinspektionen lämna avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

21 § En sanktionsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Ingripanden mot utländska PEPP-sparinstitut, PEPP-distributörer och förvaringsinstitut

22 § Ett ingripande enligt 1, 2 eller 3 § mot ett utländskt PEPP-sparinstitut, en utländsk PEPP-distributör eller ett utländskt förvaringsinstitut sker genom beslut om föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande.

Finansinspektionen får under de förutsättningar som anges i artikel 16.3 och 16.4 i EU-förordningen förbjuda ett utländskt PEPP-sparinstitut eller en utländsk PEPP-distributör att bedriva PEPP-verksamhet i Sverige.

Vite

23 § Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

10 kap. Överklagande, beslut som ska gälla omedelbart och åtgärder om handläggningen försenas

Rätt att överklaga

1 § Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som kan gälla omedelbart

2 § Finansinspektionen får bestämma att följande beslut ska gälla omedelbart:

1. beslut om föreläggande eller förbud enligt 9 kap. 4 § första stycket 1, 7 § första stycket 1 eller 22 § första stycket,
2. beslut om avregistrering av en PEPP-produkt enligt artikel 8.1 i EU-förordningen, eller
3. beslut om förbud att bedriva PEPP-verksamhet i Sverige enligt 9 kap. 22 § andra stycket.

Åtgärder om handläggningen försenas

3 § Om Finansinspektionen i ett ärende om ansökan om registrering av en PEPP-produkt inte meddelar beslut inom tre månader från det att en fullständig ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av domstol att ärendet onödigt uppehålls.

4 § Om Finansinspektionen inte lämnar över de uppgifter som en AIF-förvaltare har lämnat enligt artikel 15.1 i EU-förordningen för att få tillhandahålla en PEPP-produkt i ett annat land inom EES inom den tidsfrist som anges i artikel 15.2 andra stycket i förordningen och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt 1 kap. 4 §, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av domstol att ärendet onödigt uppehålls.

5 § En begäran om en förklaring som avses i 3 eller 4 § ska göras hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

6 § Om Finansinspektionen inte har meddelat ett beslut som avses i 3 § inom tre månader från det att en förklaring har lämnats, ska ansökan anses ha avslagits.

Om de uppgifter som avses i 4 § inte har lämnats över inom en månad från det att en förklaring har lämnats, ska beslut enligt 1 kap. 4 § anses ha meddelats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

På regeringens vägnar

ULF KRISTERSSON

NIKLAS WYKMAN
(Finansdepartementet)